

ROELOF LANGERAK, 1908-1975

DOOR JAAP NEDERLOF

HIJ werd 'de ziel van de negotie' genoemd. Geboren op 22 oktober 1908 uit een eenvoudig arbeidersgezin, wonende aan de Gedempte Slaak, moest hij al zeer jong aan het werk als metaalbewerker; hijzelf placht te zeggen 'ik ben smid geweest'.

Reeds op 17-jarige leeftijd was hij in de Arbeiders Jeugd Centrale in Rotterdam actief en werd hij beheerder van het eigen huis 'De Fakkel' in de Hartmanstraat. Wie, zoals hij, reeds zo vroeg en intensief was betrokken bij de mensen, kan niet voorkomen dat hij tot veelsoortige werkzaamheden wordt geroepen; dat geschiedde dan ook. Zo zien wij het leven van Roel Langerak als een aaneenschakeling van activiteiten voor de socialistische beweging, in het bijzonder in onze stad.

Reeds vóór de tweede wereldoorlog was hij bestuurslid en voorzitter van de S.D.A.P. in het westen van Rotterdam. Tijdens de crisisjaren bleef ook hem de werkloosheid niet bespaard, maar hij bleef bezig met organiseren en propageren. Dat hij daarbij zo veel resultaat had, vond niet zijn oorzaak in vlammende redevoeringen, maar in het eenvoudige feit dat hij zelf de straat op ging met kranten en brochures. Zo bleef het zijn leven lang: sjouwen, zelf doen, niet te lang praten, aanpakken. In het doe-werk was hij op zijn best. Zelfs toen de stad in 1940 was plat gebombardeerd en de Dienst Wederopbouw Rotterdam puinruimers nodig had, was hij er bij.

Ná de oorlog behoorde hij tot degenen die de S.D.A.P. weer bemanden, op weg naar de oprichting van de Partij van de Arbeid. Hij kwam op 9 november 1945 in de tijdelijke gemeenteraad en op 2 september 1946 onder de vlag van de Partij van de Arbeid in de normale raad.

Intussen was hij gekozen tot secretaris van zijn Partij in Rotterdam. Nu kon hij zich pas goed uitleven, zijn doe-mentaliteit kwam hem daarbij zeer van pas. Hij organiseerde en groepeerde zijn Partij in een en twintig afdelingen, die tezamen 12.000 leden telden.

Een bezoldigd secretaris als hij was, moest er wel mee rekenen dat hij vanuit zijn huiskamer – hij woonde toen in de Bilderdijkstraat – alle stencils die hij had afgedraaid zèlf moest vergaren, inpakken en verzenden. Het gebruikelijke ritueel was daarbij enige uren draven rond de tafel waarop het materiaal lag uitgesteld.

Roel Langerak was echt een gedrevene die zich het best voelde in zijn werk. Daardoor was hij een goede verbindingsman en graadmeter tussen zijn Partij en de gemeenteraadsfractie. Hij had dan ook uit dien hoofde in zijn fractie een gezaghebbende stem. Dit werk naar twee kanten maakte hem lijstaanvoerder bij de raadsverkiezingen van 1962 en 1966 en de verkiezingen voor de provinciale staten in 1962.

Zijn veelzijdige mogelijkheden, gevoed door een zichzelf niet ontziende ijver, brachten hem in februari 1958 een tijdelijk wethouderschap in verband met ziekte van wethouder Jan Meertens. Op 2 september daaraanvolgend werd hij definitief tot wethouder gekozen en beheerde hij de huisvestingsaangelegenheden. In juni 1960 vond een herverdeling van werkzaamheden binnen het College van Burgemeester en Wethouders plaats en werd hem de portefeuille van Algemene Personeelszaken, Pensioenen en Wachtgelden alsmede van Sport en Recreatie opgedragen. Bij het optreden van de nieuw gekozen gemeenteraad in september 1962 werd zijn taak uitgebreid tot die van Onderwijs en Volksontwikkeling, Sport en Recreatie. Deze zware functie bleef hij vervullen, toen hij na de verkiezingen in 1966 opnieuw tot wethouder was gekozen.

In 1967 werd hij door een hartaanval getroffen, waardoor hij ongeveer een half jaar buiten gevecht werd gesteld.

Nauwelijks geheel hersteld, begon hij met een enorme vaart – alsof er haastig nog veel moest worden afgedaan - aan een reeks van openingen en palen slaan van huizen, volkstuincomplexen, zwembaden, sportterreinen. Vanwege zijn gezondheid werd zijn werkterrein beperkt tot dat van Sport en Recreatie. Nu, de volkstuinders en sportorganisaties profiteerden zodoende in hoge mate van zijn tomeloze werkdrijf. Hij verwierf zich mede daardoor in die kringen een grote genegenheid. Een hoogtepunt vormde daarbij de totstandkoming van het sportpaleis Ahoy', waarvan hij de officiële opening net niet als wethouder heeft kunnen meemaken.

Sedert zijn benoeming tot wethouder moest zijn activiteit voor

de partij-organisatie worden ingeperkt en legde hij het secretariaat van de federatie Rotterdam neer, hij bleef echter lid van het dagelijks bestuur. Op 20 augustus 1970 nam hij afscheid als wethouder, waarbij hij werd benoemd tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw.

Daarmede werd een periode van een ontzagwekkende productiviteit afgesloten. Roel Langerak de doener en 'ziel van de negotie' in de tijd van Donker, Jan van Tilburg, Nancy Zeelenberg, Hein Willemse, Piet Goettsch, Koos Aarse. . .

Tegenslagen werden hem niet bespaard, omdat hij zichzelf niet spaarde. Zo was zijn leven; het had niet anders gekund, dit blijven doorgaan en sjouwen hoorde bij zijn wezen.

Jammer dat hij in 1971 zijn Partij verliet; hij was rechtlijnig, had het moeilijk met de aflossing van de wacht, het was alles of niets.

Op 6 augustus 1975 kwam een einde aan dit werkzame leven, dat in dienst stond van zijn ideaal, dat hij diende middels zijn Partij en waarvan Rotterdam en haar burgerij in zo ruime mate de vruchten hebben mogen plukken.